

Nr 471.

Av fru Sjöström-Bengtsson och fru Carlqvist, i anledning av
*Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om
ändrad lydelse av 8 § bidragsförskottslagen den 11
juni 1943 (nr 382).*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 230 föreslås, att maximibeloppet för bidragsförskott fr. o. m. den 1 juli 1952 höjes från 250 till 324 kronor för barn och år. Frågan om höjning av maximibeloppet för bidragsförskott har varit föremål för utredning av socialstyrelsen, som efter fullgjort uppdrag föreslagit, att maximibeloppet höjes till 420 kronor. Kungl. Maj:t har emellertid icke ansett sig kunna förorda en höjning av denna storleksordning med hänsyn till storleken av en annan med bidragsförskott närbesläktad social förmån, nämligen det särskilda barnbidraget. Enligt den av riksdagen numera godkända propositionen nr 70 utgår barnbidrag för änkors och invaliders m. fl. barn med högst 320 kronor för barn och år.

Enligt vår uppfattning är denna motivering icke bärande. Som socialstyrelsen framhållit i sin ovan berörda utredning av den 15 mars 1952 talar starka skäl för att bidragsförskottens maximibelopp höjes utöver de särskilda barnbidragens nuvarande belopp. En överensstämmelse i fråga om beloppen kan icke anses oundgängligen nödvändig bl. a. med hänsyn därtill, att bidragsförskotten har en annan konstruktion än de särskilda barnbidragen och därför icke kan jämföras med dessa. Lagstiftningen om bidragsförskott innebär, att samhället förskotterar det underhållsbidrag som den underhållspliktige fadern underlåter att erlagga. Om nu samhället icke kan eller bör åtaga sig att förskottera *hela* underhållsbidraget, bör åtminstone de förskotterade beloppen så nära som möjligt ansluta sig till de underhållsbidrag, som normalt fastställs för den grupp av barn, till vilka bidragsförskott huvudsakligen utgår. Utmärkande för bidragsförskotten är också, att det allmänna har rätt att av fadern återfå det förskjutna beloppet. För närvarande indrives cirka 40 procent av förskotten av fäderna, varigenom bidragsförskotten — i motsats till de särskilda barnbidragen — icke är ett rent understöd från det allmänna.

Även om rättvisesynpunkter skulle anses nödvändiggöra en överensstämmelse i fråga om de båda förmånernas maximibelopp, skulle samma bidragssumma ändå icke komma att medföra, att barn till här ifrågavarande grupper — i huvudsak änkor å ena sidan och frånskilda eller ogifta kvinnor å den andra — bleve helt jämställda i fråga om samhälleliga hjälpåtgärder.

Det kan i detta sammanhang endast erinras därom, att änkor med minderåriga barn under vissa förutsättningar kan erhålla bidrag, vilkas maximibelopp varierar mellan 1 000 och 600 kronor per år enligt lagen om bidrag till änkor och änklingar med barn. Någon motsvarande förmån finnes icke för övriga ensamstående kvinnor med barn.

Slutligen vill vi framhålla, att de ensamstående mödrar — ca 31 000 — som för närvarande erhåller bidragsförskott till sina barn och som utan hjälp av de försörjningspliktiga fäderna har att sörja för barnens vård och fostran, i stor utsträckning lever i knappa ekonomiska omständigheter. De är i stort behov av ett icke alltför knappt bidrag till barnens underhåll. Ett till beloppet skäligare bidragsbelopp än det i propositionen föreslagna skulle icke för det allmänna innebära några mera avsevärda kostnader. Enligt socialstyrelsens beräkningar skulle statens andel i kostnaderna vid en förhöjning av bidragsförskottens maximibelopp till 420 kronor öka från nuvarande 2,7 miljoner till 4,8 miljoner kronor. I jämförelse med propositionens förslag innebär detta en ökning med 1,3 miljoner kronor.

Med stöd av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen i samband med behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 230 ville besluta, att det i 8 § lagen den 11 juni 1943 om förskottering av underhållsbidrag till barn stadgade maximibeloppet för bidragsförskott höjes till 420 kronor per barn och år.

Stockholm den 23 april 1952.

Anna Sjöström-Bengtsson.

Ingeborg Carlqvist.

Nr 472.

Av herr Grym m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående åtgärder i prisreglerande syfte på jordbrukets område under senare delen av produktionsåret 1951/52.

(Lika lydande med motion i Andra kammaren, nr 612.)

Stockholm den 23 april 1952.

Hugo Sundberg.

E. Hj. Nyström.

J. F. Grym.

Ragn. Bergh.